

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur: 19 september 2022
Algemeen Bestuur: 13 oktober 2022

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR GR SOCIAAL

Soort notitie: Beslisnotitie		Datum 31 augustus 2021
Stellers Peter Kooijman Dorine IJsseling	E-mail p.kooijman@drechtsteden.nl d.ijsseling@drechtsteden.nl	Telefoonnummer 0638913118 0622712526

Onderwerp

Aanpak Statushouders Wet inburgering 2013

Voorstel

1. Instemmen met de afbouw van de aanpak Impuls Statushouders.
2. Instemmen met het voorstel om de caseload Impuls statushouders over te brengen naar de reguliere dienstverlening.
3. Instemmen met verruiming van de reguliere formatie met 3,13 fte in 2023, 1,17 in 2024, 2,04 in 2025 en 0,48 fte in 2026.
4. Instemmen met de tussentijdse meerjarige doorvoering van de financiële effecten van voorliggend voorstel in de begroting 2023.
5. Instemmen met de afbakening van de doelgroep Impuls Statushouders tot klanten binnen hun wettelijke inburgeringstermijn van drie jaar, met in uitzonderlijke gevallen mogelijkheid tot verlenging van één jaar.

Bevoegdheid

GR Sociaal, de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5.1 van de GR Sociaal.

Samenvatting

In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor de afbouw van de dienstverlening 'Impuls Statushouders' van de Sociale Dienst Drechtsteden (verder: SDD). Om de afbouw van Impuls Statushouders te realiseren, zal het huidige klantenbestand over een aantal jaar verspreid worden overgedragen naar de reguliere dienstverlening 'Ontwikkelen naar Werk' van de SDD. Waar de formatie binnen Impuls Statushouders wordt afgebouwd, is er voor de reguliere dienstverlening extra formatie nodig om deze klanten op te vangen. Ten slotte zal de SDD ook na deze overdracht aandacht houden voor de specifieke ondersteuningsbehoeften van statushouders, waar zo nodig specifiek instrumentarium vanuit de Participatiewet op kunnen worden ingezet (zoals de Menukaart Statushouders).

Toelichting op het voorstel

➤ Aanleiding

Met de ingang van de nieuwe Wet inburgering 2021 is een nieuwe vorm van dienstverlening aan inburgeringsplichtige statushouders ontwikkeld. Na ingang van deze Wet is onderzocht op welke wijze de 'oude' dienstverlening, Impuls Statushouders (bedoeld voor statushouders vallend onder de Wet inburgering 2013 en eerder en alleen gericht op de uitvoering van de Participatiewet), afgebouwd kan

worden. Dit omdat instroom in deze dienstverlening tot 1 januari 2022 heeft plaatsgevonden, waarna nieuwe instroom volgens de nieuwe Wet inburgering is opgepakt.¹

Daarbij vraagt de afbouw van Impuls Statushouders om een uitgangspunt voor de begeleiding van deze klantgroep na overdracht naar reguliere dienstverlening. Zo wordt voorkomen dat deze groep langdurig afhankelijk blijft van een uitkering.

Bovenstaande redenen vormen de aanleiding voor huidig voorstel.

➤ *Beoogd resultaat*

Deze notitie beoogt twee resultaten:

1. De dienstverlening 'Impuls Statushouders' is eind 2026 afgebouwd en het resterende klantbestand is warm overgedragen naar de reguliere dienstverlening van de SDD. Daarbij is er voldoende formatie in de reguliere dienstverlening om de overgedragen klanten op te kunnen pakken.
2. Het klantbestand dat onder Impuls Statushouders valt en de komende jaren wordt overgedragen wordt zowel tijdens als na de overdracht zoveel mogelijk ontsloten voor de arbeidsmarkt. Hiermee wordt langdurige afhankelijkheid van de uitkering zoveel mogelijk voorkomen. Daarvoor houdt de SDD aandacht voor de specifieke ondersteuningsbehoeften van deze statushouders en wordt het aanbod zo goed mogelijk hierop aangepast. Dat betekent dat klanten warm worden overgedragen naar de reguliere dienstverlening, om zo goed mogelijk voort te bouwen op hetgeen reeds is bereikt. Na overdracht blijft ook inzet van extra instrumentarium vanuit de Participatiewet tot de mogelijkheden behoren. Welke specifieke instrumenten hiervoor nodig zijn en hoe deze beter (structureel) te borgen zal onder andere in de herijking verordening Participatiewet (voorlopige planning: start najaar van 2022) worden onderzocht. Op dit moment is een van de instrumenten specifiek voor statushouders de Menukaart Statushouders (zie bijlage 6).

➤ *Werkwijze en argumenten*

1. *Afbouw dienstverlening 'Impuls Statushouders'*

Voorstel is om de Impuls Statushouders op de volgende manier af te bouwen.

- Eerst zal de definitie van de doelgroep van Impuls Statushouders herzien en vastgesteld worden. Voorstel is om de doelgroep van Impuls Statushouders te beperken tot statushouders die nog in hun wettelijke inburgeringstermijn zitten van 3 jaar². Na deze drie jaar wordt een statushouder, tenzij er redenen zijn om dit niet te doen (zie bijlage 5), overgedragen aan de reguliere dienstverlening van de SDD.
 - De doelgroep die genaturaliseerd is of in 2022 genaturaliseerd wordt (jaarcohort 2018 en eerder) wordt overgedragen naar de reguliere dienstverlening van de SDD. Deze groep bestaat uit in totaal uit 243 inwoners en de warme overdracht wordt momenteel voorbereid.
 - Op basis van het voorgaande is een meerjarenbegroting voorgesteld voor de afbouw van Impuls Statushouders met ingang van 2023.
2. *Blijvende aandacht voor participatie van over te dragen klantbestand*

In de jaren voorafgaand op de invoering van de Wet inburgering 2021 is de toeleiding van statushouders naar regulier werk namelijk moeizaam verlopen. De oorzaak hiervan ligt grotendeels besloten in de manco's binnen de Wet inburgering 2013, waarbij gemeenten feitelijk geen rol speelden in de uitvoering hiervan en waardoor hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden zich beperkten tot de uitvoering van de Participatiewet. Hierdoor heeft een groot deel van deze doelgroep een niet-passend inburgeringstraject gevolgd of is zelfs volledig ontheven van de inburgeringsplicht. Hierdoor ontbrak het veel statushouders aan een adequate basis om de arbeidsmarkt te kunnen betreden. De inzet van de Impuls Statushouders heeft hier verbetering in gebracht (zie bijlage 3), maar heeft niet kunnen voorkomen dat een groep statushouders toch deels langdurig in een uitkeringssituatie verbleven.

¹ De dienstverlening van Impuls Statushouders kent een termijn van drie jaar na instroom (de wettelijke inburgeringstermijn), met mogelijkheid tot verlenging van één jaar in uitzonderlijke gevallen. Zie ook beslispunt 5.

² Deze groep omvat op dit moment totaal 464 inwoners. Opgedeeld per jaarcohort: 47 uit 2022, 206 uit 2021, 122 uit 2020 en 89 uit 2019. De totale groep kan nog iets groeien (eventuele uitstroom uit wettelijke inburgeringstermijn buiten beschouwing gelaten), omdat ook in 2022 nog klanten instromen onder het 'oude stelsel' die daarmee onder de Impuls Statushouders vallen. In realiteit heeft Impuls Statushouders ook nog het cohort 2018 en eerder in haar caseload (243 klanten). Een taartdiagram van de huidige opbouw van het bestand kan gevonden worden in de bijlage.

Om deze statushouders alsnog te ontsluiten voor de arbeidsmarkt is blijvende aandacht nodig, ook na overdracht naar reguliere dienstverlening van de SDD. Vanuit dit oogpunt wordt momenteel ingezet om het instrumentarium vanuit de Menukaart Statushouders beter aan te laten sluiten op de specifieke behoeften van de doelgroep om de uitstroom in de komende jaren verder te versterken.

Consequenties

➤ Financiële consequenties

De inzet op de statushouders, vallend onder de Wet Inburgering 2013, is uitgevoerd vanuit de Impuls Statushouders (formatie, Welkomstprogramma en Menukaart), waarvoor een meerjarig budget (2022-2025) beschikbaar is gesteld. Buiten de Impuls Statushouders wordt tot op heden geen formatie vanuit reguliere dienstverlening ingezet.

De begroting en realisatie voor 2021 was als volgt:

	Begroting		Jaarrekening	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijdrage gemeenten		700.000		700.000
Divisa subsidie reg. Coördinator		74.000		74.000
bijdrage uit middelen Participatie		543.000		266.255
Team Statushouders	568.000		568.000	
Begeleider Welkomstprogramma	65.000		65.000	
Regio Coördinator	74.000		74.000	
Jobhunters	160.000		160.000	
Adm. Ondersteuner	30.000		30.000	
Diverse kosten welkomstprogramma	80.000	}	143.255	
huur locatie, lunches tolk ed				
Menukaarten	340.000			
contracten trajectbegeleiders				
Totaal	1.317.000	1.317.000	1.040.255	1.040.255

De formatie bestaat uit consultants, jobhunters (WSP Baanbrekend Drechtsteden) en administratieve ondersteuning.

De financiële consequentie van voorliggend voorstel voor afbouw van de Impuls Statushouders is dat gemeenten met ingang van 2023 hun bijdrage aan Impuls Statushouders kunnen verlagen, omdat deze dienstverlening met ingang van 2023 ieder jaar wordt afgebouwd. Voor het verloop en tempo van deze afbouw is er een marge van 10% ingebouwd. Hiermee wordt rekening gehouden met een percentage van 10% van de klanten dat, na het verlopen van de wettelijke inburgeringstermijn van 3 jaar, een verlenging van de Impuls-dienstverlening krijgt van maximaal een jaar (de voorwaarden hiervoor worden beschreven in paragraaf 6.1).

De voorgestelde afbouw van Impuls Statushouders is als volgt:

	Impuls Statushouders											
	2022		2023		2024		2025		2026		2027	
	100,0%		58,6%		43,3%		16,3%		10%		0%	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijdrage gemeenten		700.000		387.000		270.000		66.000		18.000		-
Divosa subsidie regio coördinator		37.000		-		-		-		-		-
bijdrage uit middelen Participatie		543.000		543.000		543.000		543.000		543.000		485.000
Team Statushouders	568.000		333.000		246.000		93.000		57.000		-	
Jobhunters	160.000		94.000		69.000		26.000		16.000		-	
Adm. Ondersteuner	30.000		18.000		13.000		5.000		3.000		-	
Begeleider Welkomstprogramma	65.000		65.000		65.000		65.000		65.000		65.000	
Diverse kosten welkomstprogramma	80.000		80.000		80.000		80.000		80.000		80.000	
Menukaarten	340.000		340.000		340.000		340.000		340.000		340.000	
Regio Coördinator	37.000		-		-		-		-		-	
Totaal	1.280.000	1.280.000	930.000	930.000	813.000	813.000	609.000	609.000	561.000	561.000	485.000	485.000

Bij bovenstaande begroting moet de volgende kanttekeningen geplaatst worden:

1. De afbouw van Impuls Statushouders richt zich met name op de afbouw van formatie voor deze dienstverlening (Team statushouders, Jobhunters en Adm. Ondersteuner). Dit betreft in totaal 7,58 fte. Naarmate de formatie voor Impuls Statushouders afneemt, zal de formatie van de reguliere dienstverlening, gericht op doelmatigheid (waar een groot deel van de klanten naar

wordt overgedragen) moeten toenemen. Feitelijk gaat het dus niet om een afbouw, maar een verschuiving van formatie. In totaal worden er, verspreid over 4 jaar, ongeveer 700 klanten overgedragen naar de reguliere dienstverlening van de SDD. Hiervoor wordt in paragraaf 5 van deze notitie een nader voorstel gedaan.

2. De posten begeleider Welkomstprogramma, diverse kosten welkomstprogramma en de Menukaart omvatten in totaal 485.000 euro. Deze instrumenten worden volgens eerder besluit bekostigd vanuit participatiemiddelen en worden niet afgebouwd, omdat ze ook ingezet zullen worden voor de doelgroep vallend onder de nieuwe Wet inburgering. In de evaluatie van de DVO inburgering (Q1 2023) kan worden verkend of deze financiering in de DVO inburgering moet worden opgenomen, met dekking vanuit participatiemiddelen.

➤ *Personele en organisatorische consequenties*

In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor de afbouw van de gemeentelijke bijdrage voor Impuls Statushouders. Met de afbouw van de middelen zal ook de formatie die ingezet wordt voor Impuls Statushouders (7,58 fte) afgebouwd worden.

De klanten die dienstverlening krijgen vanuit Impuls Statushouders worden, verspreid over vier jaar, uiteindelijk allen overgedragen naar de reguliere dienstverlening van de SDD. Qua aantallen gaat het bij deze overdracht om de volgende aantallen:

Jaar	2023	2024	2025	2026
Aantal klanten	361	170	105	63

Om deze groep op te kunnen vangen is in de reguliere dienstverlening, gericht op doelmatigheid, voor de jaren 2023 en daarna formatie nodig. De formatie die wordt afgebouwd binnen Impuls Statushouders, zal dus verschuiven naar de reguliere dienstverlening. Dit is een belangrijke voorwaarde voor het kunnen realiseren van de afbouw. De SDD zal de kosten voor deze formatie binnen de reguliere dienstverlening opvoeren naar de gemeenten. Het gaat hierbij om apparaatskosten, niet om de kosten van de bijstandsuitkeringen. De opbouw van de hiervoor benodigde formatie binnen de reguliere dienstverlening loopt vrijwel synchroon met de afbouw van de Impuls Statushouders en levert gedurende het proces uiteindelijk een vrijval op van 0,76 fte. Bij de voorgestelde afbouw en opbouw van de benodigde formatie is het rekenmodel gebaseerd op de huidige cliëntenaantallen, waarbij verdere uitstroom vanuit de doelgroep niet is meegenomen. Daarbij worden ook de mogelijkheden bekeken voor de inzet van specifieke instrumenten voor delen van de doelgroep om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Zoals eerder benoemd zal dit onder andere onderzocht worden naar aanleiding van de herijking Participatiewet, gepland voor het najaar van 2022.

De middelen voor de hiervoor benodigde formatie binnen de reguliere dienstverlening voor de jaren 2023 en daarna zijn feitelijk al begroot binnen de totale caseload Participatiewet van de SDD (en gemeenten), maar in voorgaande jaren niet afgerekend omdat de inzet ten laste werd gebracht van de Impuls Statushouders. Dit betekent dat de afbouw van de Impuls Statushouders en de evenredige opbouw van formatie bij de reguliere dienstverlening in principe per saldo budgettair neutraal is.

De SDD monitort wat hierin precies nodig is en zal dit via de reguliere P&C-cyclus aan de gemeenten voorleggen. Een eventuele wijziging zal, na besluitvorming in het DB/AB, in de bestuursrapportages worden opgenomen. Voor 2024 en de jaren daarna worden eventuele wijzigingsvoorstellen in de uitgangspuntennotitie voor het betreffende jaar opgenomen.

Een nauwkeurige analyse van het Impuls-bestand laat zien dat in 2023 3,13 fte extra nodig is om de groep die in dit jaar overgedragen wordt (in totaal 361 klanten, waarvan 243 reeds genaturaliseerd) op te kunnen vangen. Voor de jaren 2024 t/m 2026 gaat het om een geprognoseerde formatie van respectievelijk 1,17 fte extra, 2,04 fte extra en 0,48 fte extra.

De extra fte die jaarlijks nodig is om de overdracht te realiseren fluctueert van jaar tot jaar. Dit komt omdat de fte's gebaseerd zijn op het aantal over te dragen statushouders in het betreffende jaar, wat van jaar tot jaar verschilt. Daarnaast zijn de benodigde fte's gebaseerd op een schatting van de afdelingen waar de statushouders naar overgedragen worden. Binnen de reguliere dienstverlening zijn er twee afdelingen: Stabiliseren, Activeren en Participeren (STAP) en Perspct. Bij STAP is de caseload per 1 fte hoger dan bij Perspct, omdat bij Perspct de begeleiding intensiever is. De onderlinge verdeling van statushouders bepaalt de benodigde extra fte in dat jaar. Dit verklaart bijvoorbeeld waarom in 2025 2,04 fte nodig is. In dit jaar zullen verhoudingsgewijs meer statushouders overgedragen worden naar Perspct.

De opbouw van formatie ziet er daarmee als volgt uit:

Jaar	Aantal overdracht naar reguliere dienstverlening	Benodigde extra formatie voor overdracht dit jaar	Totale extra formatie binnen reguliere dienstverlening
2023	361	3,13 fte	3,13 fte
2024	170	1,17 fte	4,3 fte
2025	105	2,04 fte	6,34 fte
2026	63	0,48 fte	6,82 fte

Dit betekent dat de totale geprognosticeerde toevoeging aan de reguliere dienstverlening in 2026 6,82 fte omvat. Omdat Impuls Statushouders in totaal 7,58 fte omvat, betekent dit per saldo een kleine uiteindelijke besparing van 0,76 fte.

➤ *Juridische consequenties*

Niet van toepassing.

➤ *Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid*

In de regionale visie Sociaal Domein heeft de regio uitgesproken dat participeren van groot belang is voor het welzijn van personen en hun omgeving. Wanneer statushouders vanuit Impuls Statushouders worden overgedragen naar reguliere dienstverlening, is het belangrijk om na overdracht ook voor deze doelgroep (zoals ook voor andere doelgroepen) aandacht te houden voor het aanvullen van de reguliere dienstverlening SDD met reguliere lokale participatiemogelijkheden (bijvoorbeeld participatieplekken). Dit vormt ook een logisch vervolg op de gedane inzet door het dedicated team van Impuls Statushouders.

Advies en draagvlak

Dit voorstel is middels een ambtelijk voortraject afgestemd met de lokale Drechtsteden-gemeenten. Dit is gebeurd in de Werkgroep Regionaal Beleid Inburgering, een afsplitsing van het Regionaal Opgave Overleg Ontwikkelen naar Werk, waarin de ambtelijke specialisten van de zeven Drechtsteden-gemeenten deelnemen. Daarnaast is dit voorstel afgestemd met het uitvoeringsteam statushouders (dedicated team) van de SDD. Ten slotte is dit onderwerp geagendeerd voor de Cliëntenraad Regio Drechtsteden van 27 september 2022. Deze notitie is aan de cliëntenraad gestuurd met verzoek om advies. Indien een advies wordt uitgebracht, wordt deze bijgevoegd.

Verdere procedure en uitvoering

Na positieve besluitvorming op dit voorstel door het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal, zullen de financiële consequenties tussentijds meerjarige doorgevoerd worden in de begroting 2023. Voor verwerking van de financiële consequenties zal voorbereiding en uitvoering van dit voorstel vast starten.

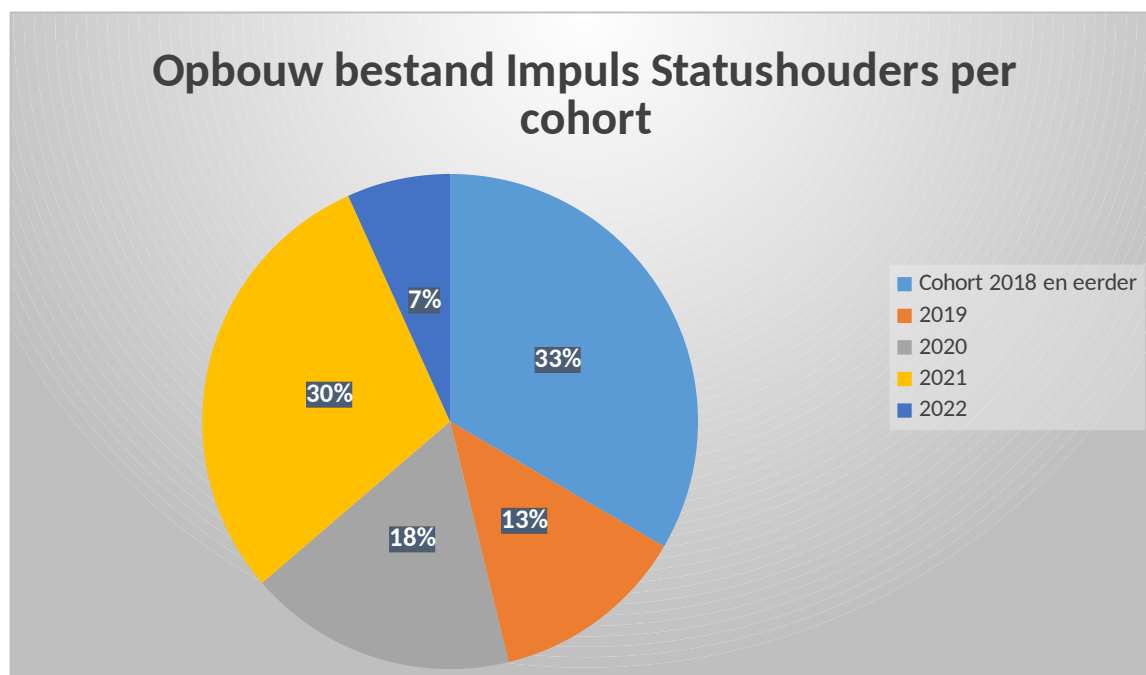
Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Taartdiagram: Opbouw bestand Impuls Statushouders per 7 april 2022.
2. Achtergrond: Ontstaan en doel Impuls Statushouders
3. Achtergrond: De resultaten van Impuls Statushouders
4. Achtergrond: De verschillen en relatie tussen Impuls Statushouders (oude wet) en de Wet inburgering 2021
5. Herdefiniëring doelgroep Impuls Statushouders
6. Actuele menukaart Statushouders

Bijlage 1: Opbouw bestand Impuls Statushouders per 7 april 2022

Bijlage 2: Ontstaan en doel Impuls statushouders

Aanleiding voor Impuls Statushouders

Impuls Statushouders is in 2016, naar aanleiding van de grote vluchtelingen crisis, door de SDD ontwikkeld. Door de grote toestroom van asielstatushouders en de crisisopvang in de Drechtsteden had de SDD een vroegtijdig antwoord op wat later een falend inburgeringsstelsel bleek. Met de ontwikkeling van Impuls Statushouders waren de Drechtsteden-gemeenten in een aantal opzichten de Wi2021 al voor.

Uit een onderzoek van het Ministerie van SZW (noot ³) uit 2017 naar de werking van de Wet inburgering 2013 (Wi2013) bleek inderdaad dat het stelsel diverse tekortkomingen kent die een effectieve inburgering belemmeren. Conclusies uit dit onderzoek zijn dat het inburgeringsstelsel op zichzelf staat en samenhang mist, de eigen verantwoordelijkheid voor een grote groep statushouders niet realistisch is en er geen stimulans is voor het leveren van een betere kwaliteit van het taalonderwijs en maatwerk.

Met Impuls Statushouders werd destijds al een specifieke aanpak ontwikkeld waarmee bestaanszekerheid gegarandeerd wordt en waarmee statushouders, naast hun inburgeringstraject, kunnen participeren en integreren in de Nederlandse samenleving.

Doel van Impuls Statushouders

Impuls Statushouders is een aanpak die erop gericht is statushouders vanaf dag één te ondersteunen tijdens hun inburgering. De aanpak zet in op een gelijktijdige inzet op de onderdelen taal, re-integratie en participatie. De aanpak bestaat uit de begeleiding door een dedicated team consulenten Statushouders, het Welkomstprogramma, taalwerkstages en een menukaart met activiteiten en trajecten die ingezet kunnen worden om de statushouder ondersteunend aan hun inburgering te ontwikkelen.

Het Welkomstprogramma is een cruciaal onderdeel van deze aanpak: direct bij de start wordt kennis gemaakt met de statushouder, wordt kennis gemaakt met de Nederlandse samenleving en wordt via een uitgebreide intake duidelijk wat de individuele mogelijkheden en kansen zijn om, naar vermogen, mee te doen in de Nederlandse samenleving. Dit is een belangrijke bouwsteen voor het verdere inburgeringstraject.

Bijlage 3: De resultaten van Impuls Statushouders

De aanpak is gestart in 2016 en in 2020 als succesvol geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat, vóór Impuls, de uitstroom naar werk rond de 22% was en sinds 2018 tussen de 50 en 60% ligt.

³ Evaluatie van de Wet inburgering 2013, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 27-06-2018

Uit onderzoek van het Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS) blijkt dat de uitstroom naar werk binnen de Drechtsteden-gemeenten gelijk is aan het landelijk gemiddelde van gemeenten die ook investeren in de doelgroep. De uitstroom is in de Drechtsteden-gemeenten wel duurzamer. Landelijk is 40% van de uitstroom duurzaam, terwijl dit percentage binnen de Drechtsteden op 73% ligt. Landelijk ontvangt 60% van alle statushouders een uitkering, in de Drechtsteden ligt dit op 55%.

Impuls Statushouders levert bij uitstroom uit de uitkering een financieel effect op. De besparing op de uitkeringslasten is gemiddeld € 14.800 per persoon op jaarbasis. De uitstroom over de afgelopen vier jaar is 880 statushouders, gemiddeld 220 op jaarbasis. De besparing op basis van deze uitgangspunten is als volgt berekend:

- Uitstroom van 220 statushouders op jaarbasis maal de gemiddelde uitkeringslast van € 14.800 is € 3.256.000: Afgezet tegen de investering in Impuls Statushouders van € 1.243.000, bestaande uit € 700.000 bijdrage gemeenten en € 543.000 P-wet, geeft dit een voordelig resultaat van € 2.013.000.

Bij deze berekening merken we op dat de duurzame uitstroom een cumulerend meerjarig voordeel heeft. De duurzame uitstroom uit jaar 1 wordt dan meegerekend bij het jaar (t+1) er op. De ervaring leert ook dat niet investeren in de doelgroep statushouders leidt tot een groei van het bestand van statushouders met de daarmee gepaard gaande uitkerings- en uitvoeringslasten.

Daarnaast levert uitstroom ook een maatschappelijk rendement op. De versterkte inzet op de doelgroep, leidt tot een betere kans op succesvolle integratie, een grotere (financiële) zelfredzaamheid en positieve effecten op gezondheid en welbevinden. De investering in de doelgroep door middel van Impuls Statushouders is dus op meerdere terreinen lonend.

Bijlage 4: De verschillen en relatie tussen Impuls Statushouders (oude wet) en de nieuwe Wet inburgering (2021)

Situatie per 1 januari 2022

Per 1 januari 2022 heeft de SDD te maken de uitvoering van drie inburgeringswetten: de Wi2021, de Wi2013 en de Wi < 2013. Onderstaand wordt kort ingegaan op de verschillen tussen de wetten en de daaraan gekoppelde dienstverlening aan statushouders.

Wi2021

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 (Wi 2021) in werking getreden. Het doel van deze wet is dat alle inburgeraars snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse samenleving, het liefst via betaald werk. Met de wet krijgen gemeenten de regie op de inburgering en worden zij verantwoordelijk voor de inburgering van statushouders, gezinsmigranten en overige migranten. Met de wet komt er een stevige verbinding te liggen tussen taal en participatie, waarmee een integrale sturing op de inburgeringsplichtigen en de inburgeringsketen, beter dan tot nu het geval is, mogelijk wordt.

De inburgeraars die op of na 1 januari 2022 hun verblijfsstatus krijgen, worden vanaf de start van de huisvesting in één van de Drechtsteden-gemeenten begeleid bij hun inburgering door de consulenten Inburgering van de SDD. Statushouders specifiek doorlopen het Welkomstprogramma en een Brede Intake. Ook wordt het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld. In de eerste zes maanden worden statushouders financieel ontzorgd en financieel redzaam gemaakt. Tevens volgen zij een aantal modules zoals het Participatieverklaringstraject (PVT – lokale verantwoordelijkheid) en de Module Arbeidsmarkt Programma (MAP). De uitvoeringskosten komen ten laste van het uitvoeringsbudget Wet inburgering.

De SDD behoudt de succesvolle onderdelen, menukaart en welkomstprogramma, van Impuls Statushouders in de nieuwe Wet inburgering. Dit bevordert een integrale, snelle en effectieve participatie en inburgering, zoals de nieuwe wet en daarmee de opdracht van de SDD bedoeld is.

Wi2013

Onder deze wet vallen statushouders die vanaf 2013 tot en met einde 2021 hun verblijfsstatus hebben gekregen. Deze groep statushouders wordt door de SDD conform de aanpak van Impuls Statushouders ondersteund. Zij worden begeleid door de consulenten van het team statushouders, krijgen een Welkomstprogramma aangeboden en maken gebruik van de menukaart.

De invoering van de Wi2021 is een aantal malen uitgesteld. Dit heeft tot gevolg dat in 2021 meer statushouders onder de Wi 2013 vallen. Tegen de achtergrond van de ambitie van het Rijk om het huidige stelsel niet langer dan noodzakelijk van kracht te laten zijn, is besloten om de statushouders die onder de Wi2013 vallen en die in 2022 nog instromen (de zogenaamde ondertussen-groep) zoveel

mogelijk in de 'geest van de nieuwe wet' te begeleiden. Dit betekent dat de SDD naast de aanpak van Impuls Statushouders bij statushouders die na 1 januari 2022 instromen de Brede Intake afneemt en een advies geeft over het te volgen taalonderwijs en het PIP. Hiermee komt voor deze ondertussengroep ook een stevigere regie op de uitvoering van het inburgeringstraject te liggen.

Wi <2013

Deze wet was van kracht van 2006 tot en met 2012. Kern van deze wet is dat de statushouder de inburgeringsplicht opgelegd krijgt, de Nederlandse taal leert en een inburgeringsexamen moet afleggen. Indien zij er niet in slaagden dit examen te behalen, kon dit betekenen dat een definitieve verblijfsvergunning werd geweigerd. De gemeenten hebben een rol bij de inburgering en handhaven deze verplichtingen.

Bijlage 5: Herdefiniëring doelgroep Impuls Statushouders

Voorstel is om de doelgroep van Impuls Statushouders te beperken tot statushouders die nog in hun wettelijke inburgeringstermijn zitten van drie jaar. Voorheen was dit niet duidelijk afgebakend. Na deze drie jaar wordt een statushouder, tenzij er redenen zijn om dit niet te doen, vanuit Impuls Statushouders overgedragen aan de reguliere dienstverlening van de SDD. De SDD organiseert hierbij warme overdracht. De reguliere dienstverlening van de SDD voor deze groep wordt aangevuld door ondersteuning van de lokale gemeente en mogelijkheden voor lokale participatie (bijvoorbeeld via participatieplekken).

Er zijn hierbij uitzonderingen mogelijk. Bij uitzondering wordt de inzet van Impuls Statushouders met maximaal één jaar verlengd, ook als iemand zich niet meer in de wettelijke inburgeringstermijn van drie jaar bevindt. De begeleiding kan verlengd worden indien er sprake is van een:

- o niet verwijtbare vertraging op basis van ziekte of gebrek of uitzonderlijke crisissituaties zoals de huidige Corona-pandemie;
- o situaties waarin de statushouder zich nog in een traject vanuit de Menukaart bevindt of in uit het ontwikkelplan blijkt dat verlenging van de Impuls-dienstverlening voor maximaal één jaar bijdraagt aan de participatie/uitstroom van deze klant.

Bijlage 6: Actuele menukaart Impuls Statushouders

AANBIEDER	Traject
DVC	MK SH Schakeltraject Statushouders
OBA	MK SH OBA VCA
OBA	MK SH OBA Heftruck
SDD	MK SH Startmodule
BBD	MK SH Taalwerkstage
SDD	MK SH maatwerk
Het Werkwoord	MK SH Taaltraject Sociale Moestuin
Het Werkwoord	MK SH TaalPraktijk! PLUS